

KSZTAŁCENIE DOKTORANTÓW ODPOWIEDZI NA NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

DOTYCZY OBECNYCH DOKTORANTÓW

—Czy stypendia doktorantów, którzy studiują na starych zasadach, będą podlegały oskładkowaniu lub opodatkowaniu?

Nie. Stypendia doktoranckie otrzymywane przez doktorantów, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020, będą zwolnione od podatku dochodowego od osób fizycznych, a także nie będą pomniejszane o składki na ubezpieczenie społeczne. Oskładkowaniem mają być objęte wyłącznie stypendia wypłacane w ramach szkół doktorskich - doktorantom kształcącym się w nich od 1 października 2019 roku. Obecnie prowadzone studia doktoranckie powinny być w tym względzie kontynuowane na dotychczasowych zasadach. [odp. 18.10.2018 r.]

—Jakie przepisy obowiązują obecnych doktorantów?

Doktoranci, którzy rozpoczną studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020, kontynuują naukę na dotychczasowych zasadach. [odp. 27.07.2018 r.]

—Czy proponowane przez MNiSW powszechne stypendia dla doktorantów będą obowiązywać już od najbliższego roku akademickiego 2018/2019?

Doktoranci, którzy rozpoczną studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020, kontynuują naukę na dotychczasowych zasadach. Nowe zasady, wprowadzające powszechny system stypendiów doktoranckich, dotyczyć będą doktorantów kształcących się w szkołach doktorskich - od 1 października 2019 r. [odp. 27.07.2018 r.]

—Do kiedy można otworzyć przewód doktorski na starych zasadach?

Najdalej do 30 kwietnia 2019 r. [odp. 27.07.2018 r.]

—Do kiedy najpóźniej należy zakończyć przewód doktorski, aby nie został on umorzony albo zamknięty z mocy prawa?

Najdalej do 31 grudnia 2021 r. [odp. 27.07.2018 r.]

—Czy osoby, które otworzą przewód po 30 kwietnia 2019 r. robią doktorat na nowych zasadach, ale ze starymi stypendiami i przywilejami?

Nowe zasady dotyczą osób przyjętych do szkół doktorskich. Od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. nie wszczyna się postępowań w sprawie nadania stopnia doktora. Podstawa prawna: Art. 179 ust. 2 i ust. 5 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce [odp. 27.07.2018 r.]

—Jak wygląda harmonogram dla doktorantów, którzy zaczną doktorat przed rokiem akademickim 2019/2020, a więc jeszcze na starych zasadach? Ile trwać będą ich studia doktoranckie? Do kiedy powinni zamknąć przewód doktorski? Czy ich studia doktoranckie na skutek nowych przepisów będą trwały o rok krócej (zakończenie przewodu doktorskiego 31 grudnia 2021 zamiast w 2022 roku)?

Studia doktoranckie rozpoczęte przed rokiem akademickim 2019/2020 prowadzi się na zasadach dotychczasowych, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 roku (zgodnie z art. 279 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Natomiast datą graniczną zamknięcia przewodu doktorskiego wszczętego na starych zasadach jest 31 grudnia 2021 r. Natomiast osoby, które rozpoczęły studia doktoranckie na starych zasadach i nie zakończyły przewodu doktorskiego do 31 grudnia 2021 roku, mogą ubiegać się o nadanie stopnia doktora także na nowych zasadach (zgodnie z art. 179 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Dokładny terminarz dotyczący studiów doktoranckich (wynikający z przepisów przejściowych):

- rozpoczęcie studiów doktoranckich (na starych zasadach): przed rokiem akademickim 2019/2020
- otworzenie przewodu doktorskiego (na starych zasadach): najdalej do 30 kwietnia 2019 r.
- zakończenie studiów doktoranckich (na starych zasadach): najdalej do 31 grudnia 2023 r.
- zakończenie przewodu doktorskiego (na starych zasadach): najdalej do 31 grudnia 2021 r.
- rozpoczęcie kształcenia w szkole doktorskiej (na nowych zasadach): od 1 października 2019 r. [odp. 22.08.2018 r.]

—Czy doktorantka przebywająca na urlopie macierzyńskim, która robi doktorat na starych zasadach, również musi zamknąć przewód doktorski do 31 grudnia 2021 r.? Czy istnieje w takim przypadku możliwość przedłużenia tego terminu?

Nie ma możliwości przedłużenia terminu. Umorzenie lub zamknięcie przewodu doktorskiego niezakończony do 31 grudnia 2021 r. odnosi się do wszystkich przewodów dok-

torskich wszczętych na podstawie dotychczasowych (tzn. starych) przepisów. [odp. 22.08.2018 r.]

___Jak będzie wyglądała rekrutacja do szkół doktorskich od roku akademickiego 2019/2020? Czy będą egzaminy? Czy uczelnie będą miały dalej takie same regulaminy? Czy ustawa narzuca jakieś zmiany w tym temacie i rekrutacja będzie wiązała się z dodatkowymi egzaminami?

Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową. Jej zasady będą określały więc przepisy wewnętrzuczelniane. Zasady rekrutacji do szkoły doktorskiej oraz program kształcenia podmiot prowadzący szkołę doktorską udostępnia nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji. Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje w drodze wpisu na listę doktorantów. Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Natomiast zgodnie z art. 200 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce do szkoły doktorskiej może być przyjęta osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo osoba, o której mowa w art. 186 ust. 2 ustawy. [odp. 22.08.2018 r.]

___Czy obecny doktorant, który realizuje studia doktorskie na starych zasadach, może w roku 2019/2020 zacząć kolejny doktorat w ramach szkoły doktorskiej? Czy przysługuje mu wówczas stypendium ze szkoły doktorskiej?

Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej (zgodnie z art. 200 ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Natomiast możliwe jest ubieganie się przez uczestnika studiów doktorskich rozpoczętych na obecnie obowiązujących zasadach (tj. na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) o status doktoranta w szkole doktorskiej. Doktorant szkoły doktorskiej otrzymuje stypendium, o ile nie posiada stopnia doktora (zgodnie z art. 209 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). [odp. 22.08.2018 r.]

___Jak wygląda procedura zamykania i ponownego otwarcia przewodów doktorskich, które nie zostaną zakończone w ustawowym terminie? Kto ponosi koszty?

Zamknięcie przewodu doktorskiego następuje w drodze stosownej uchwały podmiotu przeprowadzającego to postępowanie. Ponowne wszczęcie postępowania na nowych zasadach, tj. na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, może nastąpić w ramach kształcenia w szkole doktorskiej albo w trybie eksternistycznym. Kwestia finansowania postępowania o nadanie stopnia doktora - prowadzonego na nowych zasadach - zo-

stała uregulowana w art. 182 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Osoba, która ubiega się o nadanie stopnia doktora, wnosi opłatę za przeprowadzenie postępowania w tej sprawie. Wysokość opłaty nie może przekraczać kosztów postępowania, uwzględniających w szczególności koszty wynagrodzeń promotora lub promotorów, promotora pomocniczego i recenzentów. Opłaty nie pobiera się w uczelni, instytucie PAN, instytucie badawczym, instytucie międzynarodowym od osoby ubiegającej się o stopień doktora, która ukończyła kształcenie w szkole doktorskiej. W uzasadnionych przypadkach rektor, dyrektor instytutu PAN, dyrektor instytutu badawczego lub dyrektor instytutu międzynarodowego może zwolnić z opłaty w całości lub w części. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, koszty postępowania ponosi zatrudniająca go uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy. [odp. 22.08.2018 r.]

___Do kogo obecny doktorant powinien złożyć wniosek o wszczęcie przewodu doktorskiego i wyznaczenie promotora? Czy tak jak dotychczas do dziekana, który kieruje wnioskiem do rady wydziału (skoro przewody wszczynają się na podstawie przepisów dotychczasowych), czy do rektora uczelni (skoro uprawnienia jednostek stają się uprawnieniami uczelni do nadawania stopnia)?

Doktorant studiujący na starych zasadach powinien złożyć wniosek do dziekana. Równocześnie wskazać należy, iż w przypadku doktorantów, którzy rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2019/2020, a którzy będą ubiegać się o nadanie stopnia doktora na nowych zasadach, przedmiotowe postępowanie wszczynają złożeniem wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów. [odp. 22.10.2018 r.]

ŹRÓDŁO: MNISW

Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej (zgodnie z art. 200 ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Natomiast możliwe jest ubieganie się przez uczestnika studiów doktoranckich rozpoczętych na obecnie obowiązujących zasadach (tj. na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) o status doktoranta w szkole doktorskiej. Doktorant szkoły doktorskiej otrzymuje stypendium, o ile nie posiada stopnia doktora.

SZKOŁY DOKTORSKIE

___Jakiej redukcji ulegną studia doktoranckie? Czy uczelnie mimo braku szkoły będą miały prawo do nadawania stopni naukowych?

Szkoły doktorskie będą wchodzić stopniowo - pierwszy rocznik rozpocznie kształcenie w roku akademickim 2019/2020. Doktoranci, którzy rozpoczną studia doktoranckie wcześniej, będą je kontynuowali na dotychczasowych zasadach. Odnosząc się do drugiej części pytania, jak najbardziej dopuszczamy sytuację, w której uczelnia nie utworzy szkoły doktorskiej, ale będzie nadawała stopień doktora w trybie eksternistycznym, o ile będzie miała uprawnienia do nadawania stopnia doktora. [odp. 27.07.2018 r.]

___Czy w szkole doktorskiej będzie można jednocześnie pracować na umowę zlecenie lub umowę o pracę w sektorze prywatnym? Jaki będzie maksymalny wymiar tej pracy?

Doktorant nie może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki ani pracownik naukowy. Zakaz nie dotyczy jednak zatrudnienia w celu realizacji projektu badawczego. Zakaz ten nie dotyczy także zatrudnienia doktoranta jako nauczyciela akademickiego/pracownika naukowego po ocenie śródkresowej zakończonej wynikiem pozytywnym, z tym że w przypadku zatrudnienia w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, wysokość stypendium wynosi 40 proc. miesięcznego stypendium, o której mowa w art. 209 ust. 4 pkt 2. Ustawa nie przewiduje zakazu zatrudnienia na umowę zlecenie czy umowę o pracę w charakterze innym niż nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy. [odp. 27.07.2018 r.]

___Jaki wymiar praktyk zawodowych dla doktorantów przewiduje ustawa?

Doktoranci, którzy rozpoczną naukę w szkołach doktorskich zobowiązani są do odbycia do 60 godzin praktyk zawodowych rocznie. Podstawa prawna: Art. 201 ust. 5

ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Natomiast doktoranci kontynuujący naukę na starych zasadach zobowiązani są do odbycia do 90 godzin praktyk zawodowych rocznie. [odp. 27.07.2018 r.]

___Czy będzie można robić tylko jeden doktorat? Czy przypadkiem nie jest to ograniczenie niezgodne z konstytucją?

Nie należy porównywać kształcenia w szkole doktorskiej ze studiami. Najważniejszym celem kształcenia doktorantów jest przygotowanie rozprawy doktorskiej i uzyskanie na jej podstawie stopnia doktora. W żadnej mierze nie ograniczamy możliwości uzyskania kilku stopni doktora, na podstawie kilku rozpraw doktorskich w kilku dyscyplinach - temu może służyć (nieobecny w przypadku studiów wyższych) tryb eksternistyczny. Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej. [odp. 27.07.2018 r.]

___Czy dyscypliny uprawiane w ramach szkoły doktorskiej utworzonej przez jedną jednostkę naukową mogą należeć do dwóch dziedzin nauki? Np. dyscyplina nauki biologiczne (Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych) oraz dyscyplina biotechnologia (Dziedzina nauk inżynierskich i technicznych)?

Szkoła doktorska może być utworzona dla dwóch dyscyplin należących do dwóch różnych dziedzin. Nie występują ograniczenia co do liczby dziedzin. [odp. 5.09.2018 r.]

___Dla co najmniej ilu dyscyplin będzie można utworzyć szkołę doktorską?

Szkoła doktorska będzie mogła być utworzona przez podmiot prowadzący (albo wspólnie przez dwa podmioty) dla co najmniej dwóch dyscyplin naukowych (według nowej klasyfikacji dziedzin i dyscyplin). Jednostka będzie musiała posiadać w nich co najmniej kategorię B+ (a w okresie przejściowym – uprawnienia do nadawania stopnia doktora). Samodzielnie szkoły doktorskie będą mogły także utworzyć podmioty, które prowadzą działalność naukową wyłącznie w jednej dyscyplinie, pod warunkiem, że będzie to dyscyplina w zakresie teologii, kultury fizycznej albo dyscyplina artystyczna i będą posiadać w niej kategorię naukową A+, A albo B+. [odp. 22.10.2018 r.]

___Jak będzie przebiegał proces wyznaczania i zmiany promotora dla doktoranta w szkole doktorskiej?

Sposób wyznaczania i zmiany promotora w szkole doktorskiej określa regulamin szkoły doktorskiej. Pierwsze regulaminy szkół doktorskich powinny wejść w życie 1 października 2019 r. Ministerstwo nie wprowadza wytycznych w tym zakresie. [odp. 22.10.2018 r.]

Źródło: <http://konstytucjadlanauki.gov.pl/ksztalcenie-doktorantow-najczesciej-zadawane-pytania>